

1. Hlavní charakteristiky vývoje celkového vývozu České republiky v roce 2007

- **Rekordní hodnota celkového vývozu ČR**

V roce 2007 dosáhl vývoz nejvyšší hodnoty (2 476,4 mld. Kč) v historii České republiky. V porovnání s rokem 1993 se hodnota vývozu v roce 2007 zvýšila 5,9krát, v přepočtu na 1 obyvatele v roce 2007 vzrostla na téměř 240 tis. Kč proti 41 tis. Kč v roce 1993, což znamená, že se v uvedeném období zvýšila více než 5,8krát. V porovnání s rokem 2006 byl v roce 2007 vývoz vyšší o 15,5 %, tj. o 331,8 mld. Kč a na celkovém meziročním růstu obrátu zahraničního obchodu se podílel 53,8 %.

- **Změny v teritoriální struktuře vývozu ČR**

V teritoriální struktuře vývozu nadprůměrný relativní růst provázal v roce 2007 vývoz do ostatních států¹, států ESVO, Společenství nezávislých států, rozvojových ekonomik a evropských tranzitivních ekonomik, čímž se posílila pozice těchto uskupení na celkovém vývozu z 10,0 % v roce 2006 na 10,8 % v roce 2007. Nevýznamný přírůstek provázal vývoz do ostatních vyspělých tržních ekonomik. Podprůměrný růst zaznamenal vývoz do států EU 27 (14,9 %), který ovlivnil pokles podílu tohoto seskupení na celkovém vývozu z 85,7 % v roce 2006 na 85,2 % v roce 2007. Státy EU 27 měly nicméně převažující podíl (82,5 %) na meziročním nárůstu celkového vývozu.

- **Pohyby ve zbožové struktuře vývozu ČR**

Ve zbožové struktuře vývozu byl příznačný růst u vývozu všech tříd SITC, docílené přírůstky byly však rozdílné. Vysoce nadprůměrné zvýšení zaznamenaly nápoje a tabák a živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky, tj. třídy SITC s nízkým podílem na celkovém vývozu (dohromady pouze 0,7 %). Nadprůměrný růst provázal vývoz potravin a živých zvířat, surovin nepoživatelných, s výjimkou paliv a zejména vývoz strojů a dopravních prostředků (17,4 %), čímž se posílila pozice strojírenských výrobků na celkovém vývozu z 53,2 % v roce 2006 na 54,1 % v roce 2007. Ostatní třídy SITC (minerální paliva, maziva a příbuzné materiály, chemikálie a příbuzné výrobky, polotovary a materiály a průmyslové spotřební zboží) provázal podprůměrný růst vývozu, který se projevil v oslabení jejich úlohy v celkovém vývozu.

Pozitivní vliv na dosažené výsledky vývozu měl v roce 2007 především:

- **Růst průmyslové produkce**

- **růst průmyslové produkce.** Index průmyslové produkce za leden až prosinec 2007 proti stejnému období 2006 dosáhl 108,2. K růstu průmyslové výroby nejvíce přispěl zpracovatelský průmysl, který meziročně vzrostl o 8,9 %. Nadprůměrný meziroční růst byl zřejmý u výroby pryžových a plastových výrobků, výroby a oprav strojů a zařízení, výroby elektrických a optických přístrojů, výroby nekovových výrobků a výroby dopravních prostředků. Růst vývozu výrobků odvětví zpracovatelského průmyslu se na meziročním navýšení celkového vývozu o 331,8 mld. Kč podílel 95,6 %. Příznivý vývoj průmyslové výroby byl podporován vyšší zahraniční poptávkou po výrobcích automobilového průmyslu, základních kovech a hutních výrobcích a výpočetní technice. Nejvýznamnější vývozní položkou zpracovatelského průmyslu byla silniční vozidla s meziročním růstem vývozu o 12,2 % (o 44,6 mld. Kč). Vývoz silničních vozidel se v roce 2007 podílel na celkovém vývozu 16,6 %, z toho vývoz osobních automobilů 8,2 % a vývoz dílů a příslušenství motorových vozidel 6,9 %. Z dalších strojírenských položek měl významnější podíl na celkovém vývozu především vývoz elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů, výpočetní techniky, strojů a zařízení všeobecně užívaných v průmyslu a vývoz telekomunikačního zařízení. Vývoz těchto položek meziročně vzrostl celkově o 115,4 mld. Kč;

¹ Čína, KLDR, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam.

- **Přímé zahraniční investice**

- **příliv přímých zahraničních investic (PZI)** do odvětví zpracovatelského průmyslu v uplynulých letech. Stav celkových přímých zahraničních investic v České republice² ke konci roku 2006 dosáhl 1 666,8 mld. Kč, což představuje meziroční přírůstek 175 mld. Kč. Z hlediska odvětvové struktury investovaného kapitálu v České republice bylo z celkového objemu PZI umístěno např. do výroby motorových vozidel 9,4 %, do zpracování ropy a výroby chemických produktů 5,7 % a do výroby kovů a kovových výrobků 3,8%.

Stav přímých zahraničních investic v České republice podle jednotlivých krajů k 31. prosinci 2006

NUTS 3 - kraje	v mil. Kč	NUTS 3 - kraje	v mil. Kč
Hlavní město Praha	885 348	Královéhradecký	21 554
Středočeský	183 930	Pardubický	38 051
Jihočeský	60 632	Vysočina	51 058
Plzeňský	53 113	Jihomoravský	69 944
Karlovarský	16 323	Olomoucký	26 543
Ústecký	60 629	Zlínský	29 641
Liberecký	47 173	Moravskoslezský	122 820

V průběhu roku 2007 příliv PZI pokračoval a dosáhl celkem 185,3 mld. Kč.³ Významný objem PZI (78,2 mld. Kč) směřoval v roce 2007 stejně jako v uplynulých letech do odvětví zpracovatelského průmyslu, zejména pak do automobilového průmyslu, výroby kovů a kovových výrobků, výroby chemických výrobků, výroby potravin, nápojů a zpracování tabáku, výroby ostatních nekovových minerálních výrobků a výroby strojů a zařízení. Rozhodující část zahraničních investic realizovali v České republice investoři z Evropské unie (Nizozemska, Německa, Rakouska, Lucemburska, Francie, Španělska a Belgie) a ze Spojených států, Švýcarska, Koreje a Japonska;

- **Ekonomický vývoj ve státech EU**

- **ekonomický růst** ve státech Evropské unie. Podle odhadu Eurostatu vzrostl v roce 2007 ve státech EU 27 hrubý domácí produkt o 2,9 % a v eurozóně o 2,6 %. Tento vývoj byl mj. ovlivněn ekonomickým růstem ve Spojeném království, Francii, Rakousku, Španělsku a hlavně v Německu. Příznivý ekonomický vývoj ve státech EU 27 měl vliv i na ekonomiku České republiky, která je vysoce otevřená a silně závislá hlavně na vývozu do států EU 27, neboť jsou pro ni klíčovými trhy. Pro český zahraniční obchod byl rozhodující především vývoj německé ekonomiky. V roce 2007 zaznamenala sice ekonomika Německa poněkud mírnější růst (2,6 %) než v roce 2006, její vývoj však nadále pomáhal zvýšení českého vývozu do Německa, které dosáhlo 11,4 %, tj. 77,8 mld. Kč. V roce 2007 do Německa směřovalo 30,8 % z celkového českého vývozu. Zvyšování českého vývozu napomáhá i rychlý růst ekonomiky Slovenska, která s podílem 8,8 % byla v roce 2007 druhou nejsilnější vývozní orientací České republiky. V porovnání s rokem 2006 vzrostl český vývoz na Slovensko o 21,0 %, tj. o 37,8 mld. Kč;

- **Vývozní ceny**

- **růst vývozních cen.** V průměru za rok 2007 vývozní ceny vzrostly o 1,3 %. Pohyb vývozních cen byl ovlivněn mj. vývojem kurzu CZK k EUR a k USD a vývojem cen na světovém trhu. V lednu až prosinci 2007 proti stejnému období 2006 posílila CZK k EUR v průměru o 2,1 % a k USD v průměru o 11,3 %. Světové ceny průmyslových surovin a potravin vzrostly v roce 2007 meziročně v průměru o 7,8 %. Toto zvýšení bylo ovlivněno zejména meziročním růstem cen ropy (o 9,7 %) a zemního plynu (o 1,3 %); světové ceny většiny dalších komodit rostly nadprůměrně (např. světové ceny kovů v průměru o 22,6 %, textilních surovin v průměru o 15,6 % a potravin a olejů v průměru o 17,9 %).

² Viz publikace ČNB – Přímé zahraniční investice, březen 2008.

³ Podle předběžných údajů ČNB.